

В. М. КОСТЮЧКО (УКРАЇНА, ЛЬВІВ)
СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ У ВОЛОВЕЦЬКОМУ РАЙОНІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ
ОБЛАСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

*Національний університет «Львівська політехніка»
 79013 Львів, вул. С. Бандери, 12, електронна пошта: kostyuchko@i.ua*

In the article the questions of functioning of rural green tourism are examined in Volovets district; conducted analysis of the main types of activities of tourists in such touristic district, the problems of development are considered rural tourism and approaches, to their decision is conducted.

Воловецький район – це гірський район північної частини Закарпаття. Гірські хребти (Водороздільний хребет і хребет Полонина Боржава) простягаються з північного заходу на південний схід. Окрасою і багатством району є рослинний і тваринний світ, що відзначається різноманітним видовим складом.

Сільський зелений туризм є одним з пріоритетних напрямків розвитку у Воловецькому районі. Статистика свідчить, що 82 % населення району проживає в селах. В районі можна займатися сільським туризмом на базі сільської садиби цілорічно. Станом на 2017 р. на території району нараховується 55 агросадіб, серед них: «Боржава», «Лінія Арпада», «У Катерини», «Грін Гофф» та ін. Загальна кількість ліжко-місць в агросадибах – 223. Найбільше розвинутий сільський туризм в смт. Жденієво, смт. Воловець, с. Гукливий, с. Біласовиця, с. Верхня Грабівниця, с. Щербовець, с. Підполоззя.

У Воловецькому районі основними видами діяльності та відпочинку туристів є піші прогулянки в гори, екскурсії історичними та пам'ятними місцями, ознайомлення з архітектурними пам'ятками краю, кінні прогулянки, рибальство, збір грибів і ягід, верхова їзда, дегустація закарпатських вин, відвідування бойківських та лемківських садіб, проведення майстер-класів з приготування бойківських і лемківських страв, курортне лікування в місцях, де є джерела мінеральних вод (найвідоміші – в урочищі Занька, в с. Латірка тощо). Тут є можливість покататись на квадроциклах, взимку – на лижах та на сноуборді, займатись парашутизмом тощо.

На даний час розроблено на території району понад 20 туристичних маршрутів: пішохідних, велосипедних, квадроциклетних та комбінованих на такі гірські вершини: г. Стій (1692 м), г. Великий Верх (1598 м), г. Плай (1331 м), г. Темнатик (1344 м), на г. Бозьово (1095 м), г. Пікуй (1408 м), г. Гостра гора (1405 м), г. Полонина Рівна (1479 м).

До переліку атракцій Воловеччини відносяться військово-історичний комплекс «Бункер Лінії Арпада» в с. Верхня Грабівниця, «Пам'ятний хрест» в с. Верхні Ворота, пам'ятний знак Січовим стрільцям на Верецькому перевалі в с. Вербяж та ін.), старовинні дерев'яні церкви XVIII ст. (у с. Котельниця, Задільське, Гукливе); XIX – поч. XX ст. (в с. Тишів, Абранка, Ялове)). Всього за 10 км від Воловця – один із найкрасивіших водоспадів в Україні – Шипіт.

На території району в наявності є два гірськолижні витяги в смт. Жденієво протяжністю 850 метрів та в с. Завадка – 750 метрів.

На Воловеччині багато річок, у яких водяться райдужна та річкова форель, і є спеціальний форелевий заказник «Оса» з форелевим інкубатором, що сприяє популяції виду.

За оцінками фахівців щороку більше 12 тис. туристів з Угорщини автобусами протягом квітня-жовтня подорожують по місцях у районі, що пов'язані з угорською історією. Зокрема, це місце, де переходили угорські племена Верецький перевал, споруди «Лінії Арпада» в селах Підполоззя та Верхня Грабівниця та перевал Уклин. При цьому угорці не здійснюють подорожі до інших місць Воловецького району. Також протягом року близько 30 тис. туристів з Чеської республіки подорожують переважно транзитом через Воловецький район з Волівця на Колочаву. Воловецький район потребує комплексу заходів, які змінять його статус з транзитного у приймаючий, що сприятиме збільшенню заповнюваності номерів у приватних готелях та садибах. Такого роду заходи мають включати створення туристичного продукту, який здатен максимально задовольнити потреби туристів, сприяння підвищенню якості послуг, зокрема шляхом проведення сертифікації сільських садіб, покращення інформаційного та рекламного забезпечення; підтримку органами влади усіх рівнів малого і середнього бізнесу в галузі туризму та рекреації у сільській місцевості тощо.